

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia społeczna XIX i XX w. (Wykład), PG_00174240						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Socjologii -> Zakład Teorii Socjologicznej i Metodologii Badań Społecznych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Daniel Wicenty				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów ze społecznymi, ekonomicznymi, technologicznymi i politycznymi uwarunkowaniami rozwoju społeczeństwa ery nowoczesnej. Kształtowanie umiejętności dostrzegania długofalowych procesów społecznych. Kształtowanie wyobraźni socjologicznej, łączącej holistyczną analizę społeczeństwa z historią oraz ujęciem jednostkowym (biograficznym). Uwrażliwienie na podobieństwa i różnice przemian społecznych zachodzące w Europie Zachodniej oraz Europie Środkowo-Wschodniej w XIX wieku						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCL3_K04] Jest gotów uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.	Jest gotów uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności na temat społecznej historii Polski i świata.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SOCL3_U04] Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne w oparciu o wiedzę socjologiczną wykorzystując metody badań socjologicznych.	Student potrafi wykorzystać elementy wyobraźni socjologicznej i historycznej dotyczącej kluczowych procesów społecznych XIX i XX wieku.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U03] Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych.	Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_W08] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych na przestrzeni XIX i XX wieku.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowany sposób relacje między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w dziedzinie życia prywatnego, pracy, polityki, społeczeństwa obywatelskiego i in.	Zna i rozumie w zaawansowany sposób relacje między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w dziedzinie życia prywatnego, pracy, polityki, społeczeństwa obywatelskiego i in.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_W07] Ma zaawansowaną wiedzę o etycznych i obyczajowych normach życia społecznego oraz o normach prawnych i organizacyjnych regulujących życie społeczne, zna i rozumie procesy ich wprowadzania i zmian.	Student ma zaawansowaną wiedzę o historycznych przemianach norm społecznych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Zarys historii politycznej Europy i Polski od ostatnich lat XVIII do końca XX wieku Dziedzictwo Wielkiej Rewolucji Francuskiej Osobliwości społeczeństwa Rzeczypospolitej szlacheckiej Kształtowanie się klas społecznych i ich ewolucja Proces tworzenia się inteligencji i jej wpływ na zmiany polskiego społeczeństwa w XIX i XX wieku Zmiany technologiczne jako czynnik zmiany społecznej (nowe formy komunikacji, elektryczność) Rozwój narodów i narodowości nowoczesnych Procesy tworzenia się nowoczesnych państw Zmiany dotyczące odżywiania się i higieny w XIX wieku Kształtowanie się tożsamości Polaka-katolika: studium społeczności Żmiącej Michała Łuczewskiego Zorganizowany ruch robotniczy na przełomie XIX i XX wieku Fale demokratyzacji w XX wieku		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zgodnie z warunkami przyjęcia na studia pierwszego stopnia.		

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wyniki egzaminu końcowego	50.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Anderson Benedict, 1997, <i>Wspólnoty wyobrażone. Rozważania o źródłach i rozprzestrzenianiu się nacjonalizmu</i> , tłum. Stefan Amsterdamski, Warszawa	
		Gasset José Ortegi y, 2016, <i>Bunt mas</i> , tłum. Piotr Niklewicz, Warszawa	
		Gellner Ernest, 2009, <i>Narody i nacjonalizm</i> , tłum. Teresa Hołówka, Warszawa	
		Skrzypek Andrzej, 2009, <i>Historia społeczna Europy XIX i XX wieku</i> , Poznań	
		Janowski Maciej, 2008, <i>Narodziny inteligencji</i> , Warszawa	
		Łuczewski Michał, 2012, <i>Odwieczny naród. Polak i katolik w Żmiącej</i> , Warszawa	
Zalecana lista lektur	Uzupełniająca lista lektur	Foucault Michel, 2020, <i>Nadzorować i karać. Narodziny więzienia</i> , tłum. Tadeusz Komendant, Warszawa	
		Hobsbawn Eric, 2013, <i>Wiek rewolucji. 1789-1848</i> , tłum. Marcin Starnawski, Katarzyna Gawlicz, Warszawa	
		Polanyi Karl, 2010, <i>Wielka transformacja</i> ,tłum. Maria Zawadzka-Strączek, Warszawa	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Omów główne założenia koncepcji wyobrażonej wspólnoty.		
	Pochodzenie społeczne polskiej inteligencji.		
	Przeanalizuj fragment lektury pod kątem zadanego kategorii/problemu.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.